

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

Censvra R. P. Martini Perez In Collegio D. Pavli Societatis Iesv Valentiæ
Doctoris Theologi, & Primarij sacræ Theologiæ in Academia Valentina,
atque in Aragoniæ Corona apud Inquisitores Apostolicos ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

CENSURA D. MELCHIORIS FVSTER LIB. ARTIVM MAGISTRIS,
et jam in Academia bis Primarij Aristotelis Interpretis, sacrae Theologiae Doctoris, et in ea-
dem Academia Professoris, utriusque facultatis Censoris, ac sanctae Metropolitanae Ecclesiae
Prepositi.

DERENNE ac solemne percurri R. P. Diana morale opus, sed novâ ac nobili animatum cœlatum, pulcherrimis compositum areolis, pretiosis in unum tessellatum conchulis, amoenissimis distinctum viridariis, ha-
bantibus floridum agellis R.P.D.Martinus de Alcolea ex gloriose Carthusiensis familiae deserto per ance-
nam Resolutionum sylvam in formolum concinnavit virtutem, umbrorum literaturæ nemus, septos distinctis in hor-
tos. Amplos & ventrosos offerebat Diana celeberrimus disciplinae Moralis calices, sed licet gemmatus propinabat dis-
persos: gravidas ostentabat, nitido clarentes auro, sententiarum spicas; sed spatiose metendas arvis: Fundebat plenis
calathis blandos, licet odoriferos flores; sed sic sparsis Sacrae Scientiae aspergebat aras, ut falciculus ex suis omnibus,
five purpureis Saeramentorum doctrinae rosis, five candidulis virtutum liliis plicaretur difficile, ut plenam spiraret
fragrantiam, nectarium redoloret odorem. Protulerat uberes & maturescentes fructus, sed sic variis pendulos ponariis,
sic crassis & comantibus cinctos follis, ut omnes unâ excerpere manu lynceis servatum esset luminibus: sic radiant in
Alcolea ut cuncta decerpere lynceus, & flores aureo filo texere in corollas ejusdem coloris, ac fructus miro ordine
nitoris calatho promeret eburneo, & manu candida non calicem, sed cantharum effundenter dulciferum, ac
sudore anhelô cereales potrigeret in auratos manipulos dispersas spicas. Hoc fecundato sinu & gremio divite Diana
offert, & toti orbi doctrinam Alcolea, Mirum non est, ut scribat Diana epistolam per Excellentissimum Principem
Ducem de Montalto missam ad Alcoleam dicens: Debitas tibi repongo gratas propter laborem quem suscepere digna-
tus es circa opera mea typis impressa. Erit enim opus nimis plausibile, & ab omnibus ultro expansis recipiendum, ne dicam
amplius, quia laudando te video laudare me ipsum: & ideo ubique terrarum cum Alcolea audietur & Diana, & cum
Diana Alcolea. Recognoscit Diana opus suum & Doctrinæ & verbis idem, eisdem gemmis enitescens, sed miro acerba-
tis artificio, novâ & illustri insertis compagine. Claram sanè opus, condimentum studiorum palato dulcissimum, & ad
Hyblatum necdai quo infunditur; dignum ut convolente literatorum examina, & à toto Doctorum orbe excipiat plau-
sus. Aplicat igitur publicam lucem, fatiget prela pretiosus thesaurus ad commune bonum. Sic sentio. Valentia 8.
November 1656.

D. MELCHIOR FVSTER.

CENSURA R. P. MARTINI PEREZ IN COLLEGIO D. PAVLII SOCIETATIS IESU
Valentia Doctoris Theologi, et Primarij sacre Theologiae in Academia Valentina, atque in
Aragonie Corona apud Inquisidores Apostolicos propositionum Fidei Censoris.

VTPRIMUM videre licuit laboriosum & eruditum opus, quo totam moralem doctrinam Reverendi admodum
Patri Antonini Diana variis Resolutionum Miscellaneis tractatibus longè lateque dispersum, facili metho-
do digestum in ordinem rededit Reverendus admodum Sacri Ordinis Cartusienensis D. Martinus de Alcolea;
miratus in primis hujus Religiosissimi Authoris ingenium, & indefessum laborem, non Censorem, sed laydationem &
encomiam agere decrevi. Et quis enim non æterna laude dignum opus existimet, in quo tot probatissima doctrinæ
opus, diffitis in propriis locis deposita simul, & ordinata exhibentur, ut eas possit tegentis manus sine fastidio capere?
Memini Divinum Opificem iuptis mundialis machina, dum primum aquas produxit, approbatæ bonitatis elogium
fuisse, donec eas in unum locum congregasset. *Dixit vero Deus, congregentur aqua que sub calo sunt in locum unum,*
& appareat arida. Et factum est ita. Et vocavit Deus aridam terram, congregationsque aquarum appellavit maria, &
vidi Deus quod esset bonum. Genes. 1. cap. vers. 9 quasi ultima aquarum celebri commodatio, licet alioqui per se fatis
commendabiles essent, illarum congregatione servaretur. Crystallina quidem sunt disciplinae Moralis fluenta, quibus
sapientissimus P. Antoninus Diana tot Doctissimum hominum elegit, jure ac merito celebratus, totum terrarum
orbum irrigavit: sed quia variis erant tractatuum tractatibus intercula, & eadem plerunque, licet novo uberioris doctrinæ
incremento, aucta repetebantur, plausum fortasse negare poterat retardatio, querentium impatiens aviditas, nisi
in unum congregarentur. Quid sanè cùm laude & dexteritate præstiterit eruditissimus P. Martinus de Alcolea ut nihil
plus ad plenum elogium & plausum desiderari posse videatur. Quamobrem meum judicium est hoc opus, in quo
tanta Moralium difficultatum varietas optimo ordine digesta concinnavit, dignum esse, quod publicam lucem videat,
publice innixum utilitati profuturum. In Collegio Valentino D. Pauli Societatis Iesu, die 13. Octobris 1656.

MARTINVS PEREZ ab Vaanoa.

CENSURA R. P. AVGUSTINI DE CASTRO SOCIETATIS IESU, PHILIPPI IV.
Hispaniarum Regis Concionatoris, ac Supremi Squatus Censoris.

SATIUS semper fuit quam multa congerere, cuncta disponere. Multa Jesus Syrach congregavit, cuncta, nepos
illius digesta. Eo ordine Ecclesiasticum accepimus, cuius dispositionis ordinem ad Canonicum cursum addu-
xit Ecclesia. Opes hinc inde compilavit David, ut Deo templum extrueret. Salomon architectonica arte or-
dinans, disponens cuncta dedi honorem Deo, orbi miraculum. Sapientia aedificator primum fundamentum ponit, ait
Apostolus. Pretiosissima quæque Israeliticus populus offert, ut Sacerdotale præscriptum edificetur tabernaculum, sed
Befeleel & Obel Spiritu Dei afflantur, ut fabrica ordinatissima surget. Dies me priusquam exempla deficient. Reve-
rendus admodum Pater Antoninus Diana nihil non evolvit, invenit omnia, novit cuncta; Sed Spiritu afflatus aliis
in compendio omnia certa ostenderet. Quis potior est? Judico posteriorem. Habet Patris Antonini Diana doctrina
probatissimas magnorum virorum censuras, non novum expectat judicium. Ordo probandus venit ex Supremi Se-
natus

ANTON.
Offic.
Tom. I & II
E III